

به فراندۆمىكى راستىنه، كىشەى گەندەلىيى سىياسى و ئىدارىي

له باشوورى كوردستاندا چارەسەردەكرى!

نووسىنى: رىژدار سابىر كۆكەيى،

(سەرۆكى كۆمىتەى بالاي فراندۆم بۆ كوردستان)

ئەورۆكە بارودۆختىكى ئالتۇز و مەترسىدار، لە چوارچىتووى پىلان و سىنارىۆكانى پىكەيتىنەنەودى "عىراقى يەكپارچە"، لەدۆى كۆمەلانى خەلكى بىدەسەلات و مافزەوتەكرائى باشوورى كوردستان بەرپۆدەدەچى. تەنبا فراندۆمىكى راستىنه و خىتراهە كە دەتوانى خەلكى كوردستان لە مەترسىيەكانى گەندەلى و "قەساد" (بىرەوشىيى) ئىدارى و ھەلايسانى شەرتىكى دىكەى براكوژى رىزگارىكات.

ئەو بە ماوھى چوارەسەلە، باشوورى كوردستان لەنپۆ گەمەيەكى سىياسىي نىدوھەولەتەيدا، تا ئەمەركە لە چاوەروانى و سەرلىشىتوواويدايە. ئەم چاوەروانى و گەمەكردنە بە چارەنووسى خەلكى باشوورى كوردستانەو، لەنپۆخۆ و بنچىنەى حىزبەكانەو سەرپەلداوھە و خولقەندراوھە، كە ھەر لەسەرەتاوھە، ئەم حىزبانەى باشوورى كوردستان لەسەر بنەما و نايدۆلۆژىيەكى توتالىترىزماھە بنچىنەيان دامەزراندووھە و ھەموو ھەولەتەيان بۆ خۇناساندن و گەيشتن بە پلەوپايەى دەسەلات و بۆ لەنپۆردنى پەرسەى سەرپەخۆيىبوونى خەلكى كوردستان بووھە، كە ھەر وەرزە، لەژىر كلاوتىكى سىياسىدا، خەلكى سقىل و رەشپووتى باشوورى كوردستانيان لە پىناوئى بەرژەوھەندىيەكانى حىزبى و دەسەلاتى تاكەكەسى خۇياندا كەردووھە بە نامانچ.

ئەگەر جاران، رۆناكبىران و نووسەران، رۆژمەكانى ئىتالىيەى فاشىست و ئەلمانىيەى نازىيان ھەك نمونەى پىششىلكارىيەكانى مافى مەروڤ و دىمۆكراسى ھىناپىتەوھە، ئەوا ئىمەرو، باشترىن نمونە بۆ نووتىرىن سىياسەتى توتالىترىزماھە، با پرواننە دەسەلاتدارانى باشوورى كوردستان، كە چۆن بەلاسايبىكردنەوھە و پىرەوپىكردن لە كولتورى حىزبى بەعسى رووخا، ھەلسوكەوت لەگەل دىمۆكراسى و بەرژەوھەندىيەكانى گەلى كورددا دەكەن و، ئەو سىياسەتى نادىمۆكراتىيانەيش چلۆن لە سىياسەتى دووبەركى و دەستەگەرتىتى و تاكەروىيى، لەپىناوئى خزمەتكردنى دەسەلات و پاشكەوتكردنى سەرھەت و سامانى بەتالان فرۆشراوى كوردستان رەنگدەداتەوھە كە بۆخۇيانيان پاوھەنكردووھە. لەبوارى گەشەسەندن و پىشكەوتنى كۆمەلگەى كورددا، بەھىچ شىئەوھەك رىي ئەوھەيان بە خەلكى خاوەن ئەزمون و رۆناكبىرى نىشتمانپەرور و بىتلايەن نەداوھە، تاكو بەبىروياوھەرى پىشكەوتنخاوازانە، خەبات و تىكۆشەين بگەن بۆ بەدپەيتىنەى مافەكانى زەوتەكرائى نەتەوھەى كورد.

حىزبەكانى باشوورى كوردستان، بەكردەوھە، ئەوھەيان سەلماند بۆ خەلك، كە ھەموو سىياسەتەىكى بەفرۆفەيتل بەكار دىن و، لەچوارچىتووى درۆشم و بانگەشەى دىمۆكراسىدا، پىش بەرھەت و گەشەى دىمۆكراسى دەگرن. ئەمەش بووھەتە ھۆى مەترسىيەكى گەورە و سەرتاپىتى نىچەى بىدەسەلاتى ھەردو ئىدارەى باشوورى كوردستانى گرتووتەوھە، كە لەسايى ديارەى دىتووى گەندەلى و ھوكمرانىكردنى دووئىدارەكە و مەلمەلەتەى درىخايەنى ناھەجىتى پارتى و يەكەيتىدا، خەرىكە كوردستان دەكەنە گۆرەپانى تىرۆرىستان. تەقەنەوھەكانى ئەم دوایيانەى خانەقەين و سلىمانى، ئەوھەمان پىدەلەين، كە دوارۆژىكى ناديار و ترسناك چاوەرپى كۆمەلانى خەلكى باشوورى كوردستان دەكات، كە ئەمەش نمونەى نىيازى ناپاكانە و بىرى رەگەزەرستى و ناسىونالىزمى عەرەبىيە و، لەژىر سىيەرى پەرسەى بەعىراقىبووندا، لەدۆى نەتەوھەى كورد بەرپۆدە دەبەن.

رەگەچارەى لەنپۆردنى ئەو قەيرانە ترسناكە و پاراستنى كوردستان و خەلكەكەى لە دوارۆژىكى ناديار و، مەترسىيە پىكەيتىنەوھەى عىراقى تۆقەتەر ئەوھە، كۆبوونەوھە بەھىزى جەماوھەرى و رىپىتوان و خۇيشانندان، لەدەرەوھە و ناوھەى كوردستان بە مەبەستى جىبابوونەوھە و سەرپەخۆيى باشوورى كوردستان رىكەخەرى و، درۆشم و داواى سەرپەخۆيى و فراندۆم بەرزىكەتەوھە و، داواكارىيەكان بەرھەرووى ھوكومەتەكانى ھاوھەيان و كۆمەلەى نەتەوھە

يەكگرتووەكان بگرتنەوھە. تەنئى ئەنجامدانى ئەم كار و چالاكىيانەى كە دەتوانن دەستەبەرى پاراستنى مافەكانى گەلى كوردستان بگەن.

لە قۇناخى ھەستىارى ئىستاي كوردستاندا، ئەمچۆرە رىكخەستان و تىكۆشەين و چالاكىيانە، دەبەن رىخۆشكەرى ئازادى و پىشەوچوونى دىمۆكراسى راستىنە و، جىبابوونەوھەى كوردستان لە عىراقى داگىرەكە. بۆيە، ئەركى ھەموو كوردىكى نىشتمانپەرورە، بە ھەموو لاىەك ھەولەى دلسۆزانە بەدەين تەواوى خەلكى كوردستان ھۆشيار بگرتنەوھە و تىبگەيەندىرىن كە دەسەلاتى سىياسىي لە باشوورى كوردستان، ئىتر دەبى دەستبەردارى سىياسەتى ھەلە و چەواشە بىن و، دەبى لەپىناوئى ئازادى و سەرفرازىي كورددا كارىكەن، ئەك لەپىناوئى دامەزراندنەوھەى ھوكومەتى نوئى عىراق و، يەكخەستان و يەكگرتنى عەرەبى شىعە و سوننە لە عىراق و گەيشتن بە پلەوپايەى كەسى و پاوانخووزىي حىزبىيانە.

كاتى ئەو ھاتووە دەسەلاتدارانى كورد، ھەتا ئەو ھەلە گەورەيان لە كىس گەلى كورد و خۇيان نەداوھە، گوئى لە خەلك بگرن و بىروپۆچوونى كەسايەتى و سىياسەتكارانى سەرپەخۆ و رۆناكبىرانى نەتەوھەى كورد قەبوولبگەن.

جارتىكى دىكە وھەبىرى دەسەلاتدارانى كوردى دىنەنەوھە، كە گەلى كورد لەپىناوئى سەرپەخۆيى كوردستان و رىزگاركردى نىشتمانىدا توشى كارەسات و مالىتەرانى ھاتووە و، بە سەتان ھەزار شەھىدى داوھە، ئەك لەپىناوئى گەندەلىيى ئىدارى و پىكەيتىنەوھەى سەرلەنوئى عىراقى داگىرەكە و، بەعىراقىكردنى دووبارەى كورد.

ئەورۆكە، مەترسىيەكى دىكەى گەورە لەبەردەم كىشەى سىياسى گەلى كورددا قوتبووتەوھە، كە ئەوئىش مەترسى بەھىزبوونى "ئىسلامى سىياسى" يە، كە خەرىكە لەنپۆكۆمەلگەى كوردىدا دەبىتە لاىەنى زال و دەسەلاتدار. دەبى ئىمە پرومان بەوھە ھەبى سەقامگىربوونى ئەم ديارە ترسناك و قىزەوھە، كوردستان دەباتەوھە داوھە بۆ سەت سالى دىكە و كوردستان لە پەرسەى دىمۆكراتىزەكردن و شارستانىتى داوھەخات. ئاشكارايە، ھۆى ئەو مەترسىيەش لەبەر بوون و نىوى ئىسلام نىيە، چۆنكە زۆرىنەى گەلى كورد سەر بە ئىنى ئىسلام، بەلكو مەترسىيەكە لەبەر ئەوھە كە ئىسلامى سىياسىي لە كوردستان ھەك رىكخاوە و حىزب، لە كۆن و ئىستادا، ھەمىشە، دەستكرد و داردەستى داگىرەكرانى عەرەب و ترك و فارس بووھە.

بۆيە ھەرچى زووترە، گەلى كورد پىپوستە ھەولەى ئەوھەدەن پەرسەى فراندۆم بەھىزبگەن، چۆنكە بە دىالۆگ و راپرسى و گوڤگرتن لە يەكدى، گۆرانى ئىدارى سىياسى و دەسەلاتى فرەحىزبى دىتە ئاراوھە، ھەر لەرپى فراندۆمەوھە، خەلكى كوردستان دەتوانى ياسا و رىساي دىمۆكراتىيانە جىبەجى بگات و، ھەر لەرپى فراندۆمىكى جەماوھەرىيەوھە دەتوانى ئەو دەستكەوتانەى بە مالىتەرانى و قوربانىدانى بىئەژمار بەدەستىھىتوان، بىيانپارتىزى و، داھات و سامانى زەوتەكرائى كوردستان لەلايەن سەرۆكايەتەى حىزبەكانەوھە، داوا بگاتەوھە و بەكارىان بەھىت بۆ پەرزەى ئاوەدانكردنەوھە و دامەزراندنى كارگە و دروستكردنى بەنداو و، كەردنەوھەى خۆپىندنگە و پەرورەدى مندالان و لاوانى كوردەواری و، پىشخەستنى ئاستى ھۆشيارى نەتەوھەى و شارەزايى لە جوگرافىا و مېژووى كوردستان.

ھىزى جەماوھەرى لە كوردستان، ئەگەر لەدەورى فراندۆمىكى راستىنە كۆبىنەوھە، لە پىناوئى سەرپەخۆيى باشوورى كوردستان و، گۆرىنى سىستەمى گەندەلى و نادىمۆكراتىيانەى حىزبەكانى دەسەلاتدارى، ئەوھە دەكرى پاشەپۆژىكى زىندو، پىرنگدار و مېژووى بۆ ئەوھەكافان لە باشوورى كوردستان دابىن بگەين و، بىكەين بە پىشپوانىكى بەھىزىش، بۆ بەشە بىدەستكراوھەكانى دىكەى كوردستان.

بەو ھىوايەى خەلكى كوردستان لە نىخۆزى ولات و لە دەرەوھەى كوردستان، پىكەوھە ھەولەدەين و تىبكۆشەين بۆ فراندۆمىكى ئازاد و رەوا و راستىنە لە كوردستان، تا گەلى كورد بتوانن، لە ئازادىدا، دەنگ بۆ ئازادى و سەرپەستى و رىزگارىيە كجارىيە خۆبىدات.